

Załącznik Nr 4
do uchwały Nr XIII/191/11
Rady Miasta Olsztyna
z dnia 25 lipca 2011 roku

OBJAŚNIENIA
WARTOŚCI PRZYJĘTYCH
W WIELOLETNIEJ PROGNOZIE FINANSOWEJ
MIASTA OLSZTYNA
NA LATA 2011 - 2021

Olsztyn, czerwiec 2011

Wprowadzenie

Wieloletnia prognoza finansowa (*dalej* WPF), zgodnie z art. 227 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (*dalej* ufp), obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat. Okres objęty prognozą nie może być jednak krótszy niż okres, na jaki przyjęto limity wydatków na przedsięwzięcia, o których mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ufp.

Limity wydatków na przedsięwzięcia, o których mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ufp, w przypadku Miasta Olsztyn zostały określone dla zadań inwestycyjnych do 2021 r., zaś dla zadań bieżących do 2019 r. Stąd też WPF Miasta Olsztyn obejmuje lata 2011-2019. Zaprezentowane dane dla 2010 r. (wg stanu na koniec października) mają jedynie charakter informacyjny.

1. Konstrukcja wieloletniej prognozy finansowej

WPF została opracowana zgodnie z zapisami ufp w formie uchwały Rady Miasta, posiadającej 4 załączniki:

- załącznik Nr 1 – zawiera podstawowe dane przyjęte do wieloletniej prognozy finansowej, w tym źródła sfinansowania deficytu lub przeznaczenie nadwyżki budżetu w latach 2011-2021,
- załącznik Nr 2 – zawiera prognozę kwoty długu i sposób jego sfinansowania w latach 2011-2028, w tym relację, o której mowa w art. 243 ufp,
- załącznik Nr 3 – zawiera zestawienie zbiorcze limitów wydatków budżetu na planowane i realizowane przedsięwzięcia wieloletnie, o których mowa w art. 226 ust. 2 pkt 1 ufp, zgodnie z wykazami zawartymi w załącznikach 3a-3c:
 - załącznik Nr 3a – zawiera przedsięwzięcia wieloletnie w zakresie wydatków majątkowych,
 - załącznik Nr 3b – zawiera przedsięwzięcia wieloletnie w zakresie wydatków bieżących,
 - załącznik Nr 3c – zawiera wykaz umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy,
- załącznik Nr 4 – zawiera objaśnienia wartości przyjętych w wieloletniej prognozie finansowej, w tym zestawienie prognozowanych dochodów budżetu Miasta Olsztyn w latach 2011-2021 wraz z dynamiką wzrostu, w układzie ważniejszych źródeł ich pochodzenia.

Wartości przyjęte w WPF i w budżecie miasta na 2011 r. są spójne w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim kwot przychodów i rozchodów oraz długu miasta (art. 229 ufp).

2. Założenia makroekonomiczne i czynniki wpływające na realistyczność prognozy

WPF została opracowana przy uwzględnieniu zaleceń Ministerstwa Finansów. Wykorzystano przede wszystkim założenia makroekonomiczne na lata 2010-2014 oraz wytyczne dla lat 2015-2040 określone przez Ministerstwo Finansów w dokumencie „Wytyczne dotyczące założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych JST”. Najważniejsze wskaźniki prezentuje tabela.

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Inflacja średnioroczna	2,0%	2,3%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%
PKB, dynamika realna	3,0%	3,5%	4,8%	4,1%	4,0%	3,4%	3,4%	3,4%	3,4%	3,4%
Rok	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Inflacja średnioroczna	2,5%	2,3%	2,3%	2,3%	2,3%	2,3%	2,3%	2,3%	2,3%	2,3%
PKB, dynamika realna	3,4%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%

Prognozowane dochody i wydatki oraz przychody i rozchody związane z finansowaniem deficytu, a także spłatą długu opierają się na przewidywaniach, co do przyszłych warunków działania miasta, a nie na informacjach pewnych. Realistyczność WPF będzie zależała od wielu czynników, które można podzielić na dwie kategorie:

- czynniki wewnętrzne, zależne od decyzji organów miasta,
- czynniki zewnętrzne, niezależne od decyzji organów miasta.

Czynniki wewnętrzne to przede wszystkim polityka finansowa miasta.

Czynniki zewnętrzne to przede wszystkim:

- przebieg procesów gospodarczych w kraju (stopa bezrobocia, inflacja, poziom PKB, oprocentowanie kredytów bankowych itd.),
- regulacje prawne obowiązujące samorządy (w tym: stabilność prawa w zakresie gwarantowanych dochodów JST oraz adekwatność tych dochodów w stosunku do wyznaczonych ustawowo zadań; limity zadłużenia, limity wydatków na obsługę długu, zmiany stawek podatku VAT),
- lokalne potrzeby społeczne i uwarunkowania gospodarcze regionu.

3. Dochody budżetu w latach 2011-2021

Dochody budżetu zostały przedstawione w WPF w szczególowości wynikającej z art. 226 ufp, tj. w podziale na dochody bieżące i dochody majątkowe, w tym dochody ze sprzedaży majątku. Określenie wartości ww. dochodów nastąpiło na podstawie szacunków dokonanych dla ważniejszych źródeł ich pochodzenia. Przedstawia je zestawienie dochodów załączone do niniejszego objaśnienia.

DOCHODY = Dochody bieżące + Dochody majątkowe

3.1. Dochody bieżące

Dochody bieżące są to dochody budżetowe niebędące dochodami majątkowymi (art. 235 ust. 2 ufp). W celu ograniczenia ryzyka braku realności przyjętych założeń planistycznych dla dochodów bieżących, wyznaczony horyzont czasowy prognozy został podzielony na dwa okresy:

I okres – to lata 2011-2016, w których dochody oszacowano przy uwzględnieniu podpisanych umów (porozumień) oraz danych historycznych i wskaźników makroekonomicznych, a także informacji z Ministerstwa Finansów i od dysponentów części budżetu państwa,

II okres – to lata 2017-2021, gdzie dochody pozostawiono na poziomie z 2016 r.

Dochody bieżące są wielkością kształtującą zarówno wynik budżetu bieżącego, jak i limit obciążenia budżetu spłatami zadłużenia, o czym mowa w dalszej części objaśnień.

3.2. Dochody majątkowe

Dochody majątkowe obejmują dochody z tytułu sprzedaży majątku i przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności oraz dotacje i środki przeznaczone na inwestycje (art. 235 ust. 3). W prognozie wyeksponowane zostały jedynie dochody ze sprzedaży majątku. Natomiast w zestawieniu załączonym do niniejszych objaśnień przedstawiono wszystkie ważniejsze źródła dochodów majątkowych.

Dochody ze sprzedaży majątku, podobnie jak dochody bieżące, stanowią wielkość uwzględnianą do obliczenia limitu obciążenia budżetu spłatami zadłużenia, o którym mowa w art. 243 ufp.

Dotacje i środki przeznaczone na inwestycje zostały przyjęte w WPF w wysokości kwot wykazanych w Załączniku Nr 3a jako źródła finansowania wieloletnich przedsięwzięć inwestycyjnych (m.in.: budżet UE, budżet państwa, państwowe fundusze celowe, inne JST, inwestorzy zewnętrzni). W latach 2010-2011 uwzględniono także środki stanowiące refundacje wydatków poniesionych w latach ubiegłych na wyprzedzające finansowanie projektów realizowanych przy udziale środków unijnych.

4. Wydatki

Wydatki budżetu zostały przedstawione w WPF w szczególowości wynikającej z art. 226 ufp. Określenie wartości wydatków bieżących i wydatków majątkowych nastąpiło przy uwzględnieniu ograniczeń i limitów określonych w ufp.

WYDATKI = Wydatki bieżące + Wydatki majątkowe

4.1. Wydatki bieżące i wynik budżetu bieżącego

Wydatki bieżące są to wydatki budżetowe niebędące wydatkami majątkowymi (art. 236 ufp). Proces planowania wydatków bieżących zdeterminowała obowiązująca od 2011 r. regulacja art. 242 ufp, która wyklucza możliwość uchwalenia budżetu, w sytuacji, gdy planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki (rozumiane jako nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu JST, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych). Zasada ta obowiązuje również do wykonania budżetu na koniec roku.

Praktycznie we wszystkich latach objętych prognozą, poza 2011 r., wydatki bieżące były równoważone z pominięciem nadwyżki z lat ubiegłych i wolnych środków, ze względu na brak podstaw do planowania tego rodzaju przychodów. Ostatecznie jednak wynik budżetu bieżącego wykazany w poz. VI załącznika Nr 1 do uchwały, nie stanowi wartości zrównoważonej, lecz wartość dodatnią. Sytuacja ta jest efektem dążenia do spełnienia relacji, o której mowa w art. 243 ufp. Relacja limituje obciążenie budżetu spłatami zadłużenia. Obowiązuje od 2014 r., niemniej jednak należy zaznaczyć, że opiera się na średniej arytmetycznej z 3 lat poprzedzających rok planowany, stanowiącej różnicę między dochodami bieżącymi powiększonymi o dochody ze sprzedaży majątku a wydatkami bieżącymi. Dla 2014 r. będą to lata 2011-2013. Jest to okres, w którym wydatki bieżące na obsługę istniejącego i planowanego zadłużenia są wysokie ze względu na realizowane i planowane do realizacji przedsięwzięcia inwestycyjne. W celu spełnienia relacji z art. 243 ufp od 2014 r., konieczne będzie organicznie pozostałych wydatków bieżących znacznie poniżej poziomu z 2010 r.

Dokonano weryfikacji wydatków bieżących na 2011 r. w związku z art. 242 ufp. W efekcie zabezpieczono w budżecie ok. 30 mln zł mniej w stosunku do potrzeb zgłoszonych przez jednostki organizacyjne, a więc wymagane minimum środków. Dalsze „cięcie” wydatków nie są już obecnie możliwe. Należy wziąć pod uwagę, że wysokość wielu z nich jest niezależna od decyzji władz miasta. Przykładem są tu chociażby kryteria dotowania z budżetu niepublicznych i publicznych jednostek systemu oświaty oraz regulacja płac dla nauczycieli. Wzrost wydatków w tych obszarach nie znajduje pełnego pokrycia w subwencji oświatowej, która jest dochodem bieżącym. Miasto zobowiązane jest także do obligatoryjnego tworzenia w budżecie rezerwy ogólnej i rezerwy celowej na zarządzanie kryzysowe. Rezerwy te w najniższym ustawowym procencie stanowią wydatki bieżące w wysokości ok. 2,5 mln zł. W związku z powyższym konieczne stało się utrzymanie wydatków bieżących (bez obsługi zadłużenia oraz dotacji z budżetu miasta) na niezmiennym poziomie aż do 2017. Przyjęto, że punktem bazowym dla tego szacunku w 2012 r. będą kwoty wydatków bieżących (bez obsługi zadłużenia) projektowane na 2011 r. Założono jednocześnie zahamowanie wzrostu wydatków na obsługę zadłużenia poprzez nie zaciąganie nowego długu od 2015 r. Pozwala to

zniwelować ujemną relację z art. 243 ufp w 2017 r. W trakcie 2011 r. konieczne będzie wypracowanie racjonalnych metod ograniczania wydatków bieżących we wszystkich dziedzinach działalności miasta. Relacja, o której mowa, została obliczona w poz. IX Załącznika Nr 2 do uchwały i objaśniona w części dot. prognozy kwoty długu.

W prognozie wyeksponowano zgodnie z art. 226 ufp: obsługę długu, gwarancje i poręczenia, wynagrodzenia i składki od nich naliczane, wydatki związane z funkcjonowaniem organów JST oraz przedsięwzięcia.

Obsługa długu

Wydatki obejmują odsetki i inne rozliczenia z bankami związane z zaciągniętym i planowanym długiem z tytułu kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych obligacji komunalnych, a także odsetki od kredytu w rachunku bieżącym na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu. Odsetki stanowią wielkości szacunkowe określone na podstawie zawartych umów i harmonogramów spłat istniejącego zadłużenia oraz kalkulacji nowych potrzeb kredytowych od 2011 r.

Gwarancje i poręczenia

Obecnie nie ma podstaw do planowania tego typu wydatków.

Wynagrodzenia i składki od nich naliczane

Wydatki obejmują wynagrodzenia i składki od nich naliczane pracowników zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych miasta, a także wynagrodzenia prowizyjne dla poborców podatkowych oraz wynagrodzenia bezosobowe i składki od nich naliczane wypłacane z tytułu umów zlecenia. W 2011 r. założono jedynie wzrost wynagrodzeń zasadniczych dla nauczycieli, zgodnie z regulacjami prawnymi przyjętymi przez rząd. Dla pozostałych pracowników wynagrodzenia zasadnicze utrzymano na tym samym poziomie. Ze względu na konieczność spełnienia warunków określonych art. 242 ufp od 2012 r. nie wykazano wzrostu wydatków w grupie wynagrodzenia i składki od nich naliczane. Decyzje w tym zakresie będą podejmowane na etapie projektowania budżetów na poszczególne lata.

Wydatki związane z funkcjonowaniem organów JST

Są to wydatki Urzędu Miasta Olsztyn związane z funkcjonowaniem Rady Miasta Olsztyn i Prezydenta Miasta Olsztyn sklasyfikowane w rozdziałach 75011, 75020, 75022 i 75023. Podobnie, jak przy wydatkach na wynagrodzenia i składki od nich naliczane, od 2012 r. nie wykazano wzrostu wydatków związanych z funkcjonowaniem organów JST. Decyzje w tym zakresie będą podejmowane na etapie projektowania budżetów na poszczególne lata.

Przedsięwzięcia

Pozycja ta obejmuje wydatki na planowane i realizowane przedsięwzięcia wieloletnie (wykraczające poza rok budżetowy) o charakterze wydatków bieżących, wykazane w Załącznikach Nr 3b i 3c do uchwały:

- w Załączniku Nr 3b – programy, projekty i zadania, w tym związane z programami finansowanymi z udziałem środków unijnych,
- w załączniku Nr 3c – umowy, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy.

Przedsięwzięcia wieloletnie wykazane w Załączniku Nr 3b obejmują lata 2011-2019. Część z nich planuje się zrealizować przy udziale środków unijnych dostępnych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki oraz Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury, a także środków pozyskanych z Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji w ramach europejskich Programów LLP. Dofinansowanie przewidziane jest w obszarach administracja publiczna, oświata i wychowanie oraz polityka społeczna.

Pozostałe przedsięwzięcia wieloletnie wykazane w Załączniku Nr 3b obejmują zadania, które planuje się realizować przy udziale środków własnych budżetu miasta. Są to m.in. zadania związane z remontami i bieżącym utrzymaniem dróg i mostów, oczyszczaniem miasta i zimowym utrzymaniem dróg.

W ramach przedsięwzięć wykazanych w Załączniku Nr 3c wykazano umowy zawarte lub konieczne do zawarcia przez jednostki budżetowe m.in. na:

- badania profilaktyczne,
- dostawę materiałów i surowców,
- dzierżawę i konserwację urządzeń,
- energię elektryczną, ciepłą i gaz,
- monitoring i ochronę obiektów,
- ubezpieczenia,
- usługi informatyczne,
- wywóz nieczystości,
- zakup usług dostępu do sieci Internet,
- zakup usług telefonii komórkowej i stacjonarnej.

W świetle art. 226 ust. 3 przyjęto, że celem wszystkich typów umów zamieszczonych w wykazie jest cel ustawowy, tj. zapewnienie ciągłości działania jednostki.

Do wykazu umów nie zostały uwzględnione umowy związane z ciągłością działania jednostek budżetowych, zawarte zgodnie z Prawem zamówień publicznych na czas

nieokreślony, co do których niemożliwe było określenie okresu realizacji i łącznych nakładów finansowych.

Zarówno w Załączniku Nr 3b, jak i Nr 3c zostały określone limity wydatków w poszczególnych latach, a także limity zobowiązań w 2011 r. do wysokości których kierownicy jednostek po uzyskaniu upoważnienia będą mogli zaciągać zobowiązania na realizację przedsięwzięć wykazanych w tych załącznikach.

4.2. Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe są to wydatki budżetu, do których zalicza się: inwestycje i zakupy inwestycyjne, w tym na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ufp, w części związanej z realizacją zadań JST, a także zakup i objęcie akcji i udziałów oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego (art. 236 ust. 4 ufp).

Wydatki majątkowe budżetu miasta obejmują:

- wydatki na wieloletnie *przedsięwzięcia* inwestycyjne w latach 2011-2021, określone w Załączniku Nr 3a do uchwały,
- wydatki przewidziane na realizację zadań i zakupów inwestycyjnych rocznych.

Wieloletnie przedsięwzięcia inwestycyjne w latach 2011-2016 to w większości projekty realizowane lub planowane do realizacji przy udziale środków unijnych. Zakłada się korzystanie z dofinansowania w ramach trzech programów operacyjnych:

- F** Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej,
- F** Regionalny Program Operacyjny Warmia i Mazury,
- F** Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko.

Główne cele, jakie dzięki temu zamierza się zrealizować to m.in.:

- wspieranie innowacyjności i współpracy pomiędzy strefą naukowo-badawczą a biznesem,
- poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- rozwój transportu zbiorowego w mieście,
- wzrost potencjału turystyczno-rekreacyjnego,
- rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego,
- poprawa jakości kształcenia,
- zagospodarowanie terenów zielonych w przestrzeni publicznej,
- rozwój infrastruktury technicznej dla potrzeb wzrostu konkurencyjności,
- rewitalizacja obszarów objętych ochroną dziedzictwa kulturowego,
- tworzenie warunków do wzrostu aktywności sportowej i rekreacyjnej.

Pozostałe przedsięwzięcia wieloletnie to przede wszystkim inwestycje w obszarze: dróg gminnych i powiatowych, gospodarki mieszkaniowej, administracji publicznej, oświaty oraz

gospodarki komunalnej i ochrony środowiska. Zakłada się również udzielanie z budżetu dotacji celowych na przedsięwzięcia realizowane przez spzoz oraz samorządowe instytucje kultury.

W WPF przewidziano także środki własne budżetu na inwestycje i zakupy inwestycyjne roczne. Ich wysokość w poszczególnych latach jest zróżnicowana.

Wysokie nakłady na inwestycje w początkowym okresie prognozy są efektem absorpcji znacznych środków z budżetu UE przy dużym zaangażowaniu środków kredytowych. Niewielkie kwoty na inwestycje po 2014 r. są z jednej strony wynikiem braku wiedzy, co do możliwości pozyskania przez miasto środków unijnych, z drugiej zaś strony wynikają z konieczności zabezpieczenia w budżecie dużych kwot na obsługę zadłużenia powstałego w znacznej mierze przed i w początkowych latach prognozy.

5. Wynik budżetu (finansowanie deficytu/przeznaczenie nadwyżki)

Wynik budżetu to różnica między dochodami a wydatkami budżetu, która stanowi odpowiednio nadwyżkę budżetu lub deficyt budżetu (art. 217 ust. 1 ufp).

WYNIK BUDŻETU = Dochody - Wydatki

Wynik budżetu w latach 2011-2019 jest efektem wyżej przedstawionych założeń planistycznych dla dochodów i wydatków:

- w latach 2011-2013 jest to deficyt budżetu, który wynika w głównej mierze z założonego do realizacji programu inwestycyjnego w tym okresie; deficyt zostanie sfinansowany przychodami z tytułu kredytów zaciągniętych na rynku krajowym,
- W latach 2014-2019 jest to nadwyżka budżetu, która ma na celu zniwelowanie zjawiska tzw. rolowania długu.

6. Przychody i rozchody

Przychody obejmują:

- zaciągany dług (kredyty) na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu i spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych obligacji,
- spłaty udzielonych pożyczek na remonty budynków wspólnot mieszkaniowych – oszacowane na podstawie zawartych i planowanych do podpisania umów,

Obecnie nie ma podstaw do planowania przychodów z tytułu nadwyżki z lat ubiegłych oraz wolnych środków (z wyjątkiem 2011 r.).

Rozchody obejmują:

- spłaty długu – zaplanowano na podstawie harmonogramów spłat zaciągniętych pożyczek i kredytów oraz wykupu obligacji, a także szacunku spłat nowego zadłużenia z tytułu kredytów,
- pożyczki do udzielenia z budżetu na remonty budynków wspólnot mieszkaniowych – założono udzielanie pożyczek do 2016 r. w wysokości planowanych w danym roku przychodów z tytułu spłat pożyczek udzielonych w latach ubiegłych.

7. Prognoza kwoty długu Miasta Olsztyn, sposób jego sfinansowania i ustawowe wskaźniki limitujące zadłużenie

Prognoza kwoty długu Miasta Olsztyn została sporządzona, zgodnie z art. 227 ust. 2 ufp na okres, na który zaciągnięto i planuje się zaciągnąć zobowiązania, tj. na lata 2011-2028. Przedstawia ją Załącznik Nr 2 do uchwały.

DŁUG NA KONIEC ROKU

=

Dług z poprzedniego roku + zaciągnany dług – spłata długu + gwarancje i poręczenia.

Dług na koniec każdego roku nie obejmuje zobowiązań związku współtworzonego przez daną JST. Zobowiązania te stanowią wielkość, którą zgodnie z art. 244 ufp, uwzględnia się jedynie do obliczenia obciążeń budżetu spłatami zadłużenia wg art. 243 ufp $((R+O)/D)$. Obecnie brak jest informacji o tego rodzaju zobowiązaniach Miasta Olsztyn.

Realizacja założonych przedsięwzięć inwestycyjnych powoduje w latach 2011-2014 konieczność zaciągania nowych kredytów na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu i spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań, a tym samym wzrost kwoty długu. W kolejnych latach następuje spadek wartości zadłużenia, aż do jego wygaśnięcia na koniec 2028 roku.

Wraz z rosnącą wartością zadłużenia rosną również środki na jego obsługę (spłatę rat i odsetek). Rozchody i wydatki budżetu zabezpieczone na ten cel wyznaczają możliwości inwestycyjne miasta w poszczególnych latach.

Sposób finansowania długu

Przyjmuje się, że spłata długu jest finansowana w pierwszej kolejności z nadwyżki budżetowej, wolnych środków, spłacanych pożyczek oraz nadwyżki z lat poprzednich z tym, że w przypadku planowania pożyczek do udzielenia z budżetu, wielkości te przeznacza się na finansowanie długu w wartości pomniejszonej o wielkość przewidywanych do udzielenia

pożyczek. W następnej kolejności spłatę długu finansuje się nowo zaciąganym długiem. Wyliczenia w tym zakresie zawiera pozycja VII w Załączniku Nr 2.

Ustawowe wskaźniki limitujące zadłużenie

Zgodnie z art. 121 ust. 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych*, na lata 2011-2013 objęte prognozą mają zastosowanie ustawowe wskaźniki limitujące zadłużenie wg art. 169 i 170 „starej” ustawy o finansach publicznych z dnia 30 czerwca 2005 r., gdzie:

- relacja spłaty zadłużenia do dochodów ogółem nie może przekroczyć 15%,
- relacja kwoty długu do dochodów ogółem nie może przekroczyć 60%.

Relacje, o których mowa wyżej, zostały obliczone w poz. VIII Załącznika Nr 2, w tym dla długu i spłat zadłużenia podlegającego wyłączeniu w związku z umowami zawartymi na realizację programów, projektów i zadań finansowanych z udziałem środków unijnych (tj. na wyprzedzające finansowanie tych działań). W żadnym prognozowanym roku relacje nie przekraczają wskaźników ustawowych.

Zgodnie z zapisami „nowej” ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r. począwszy od 2014 r. mają zastosowanie limity zadłużenia określone w art. 243-244. Na podstawie zawartych w nich zapisów nie będzie można uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym relacja łącznej kwoty obsługi zadłużenia powiększonej o potencjalne spłaty kwot udzielonych poręczeń i gwarancji do planowanych dochodów ogółem budżetu przekroczy średnią arytmetyczną z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji jej dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem budżetu. Ograniczenia te nie będą mieć zastosowania do spłaty zadłużenia zaciąganego w związku z realizacją programów, projektów i zadań finansowanych z udziałem środków unijnych (z wyłączeniem odsetek od tych zobowiązań) oraz poręczeń i gwarancji udzielonych samorządowym osobom prawnym realizującym takie projekty, jednak w terminie nie dłuższym niż 90 dni po zakończeniu projektu oraz otrzymaniu refundacji.

Relacja, o której mowa w art. 243 ufp, limitująca zadłużenia dla Miasta Olsztyn przy zastosowaniu ustawowych wyłączeń, została wyliczona w poz. IX Załącznika Nr 2.

Obciążenie budżetu spłatami zadłużenia, czyli lewa strona wzoru z art. 243 ufp, tj. **(R+O)/D**, została obliczona w sposób następujący: spłata rat długoterminowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych + odsetki (w tym od długu krótkoterminowego) + potencjalna spłata kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji) + zobowiązania związków współtworzonych przez miasto / dochody ogółem. Zarówno „R” jak i „O” nie

uwzględniają spłat długu zaciąganego w związku z pozyskaniem środków unijnych (tj. na wyprzedzające finansowanie wydatków).

Pozycja **(Db+Sm-Wb)/D** oblicza dla danego roku relację dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem. Ułamek ten służy do obliczenia prawej strony wzoru z art. 243 ufp, czyli limitu obciążeń budżetu danego roku spłatami długu.

Limit obciążenia budżetu spłatami zadłużenia, kosztami jego obsługi oraz potencjalnymi spłatami poręczeń i gwarancji w danym roku budżetowym stanowi średnią arytmetyczną z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji określonej w pozycji (Db+Sm-Wb)/D dla danego roku. Im wyższy jest wynik budżetu bieżącego powiększony o dochody ze sprzedaży majątku tym większe możliwości zadłużania i inwestowania.

Relacja z art. 243 ufp stanowi różnicę pomiędzy pozycją limitu obciążenia budżetu spłatami zadłużenia a pozycją obciążenia budżetu spłatami zadłużenia. Docelowo może mieć wartości dodatnie lub równe „0” (zero). Ułamek ze znakiem minus oznacza, że w latach 2011-2013 naruszony zostałby przepis art. 243 ust. 1 ufp (przepis ten wchodzi w życie dopiero od 2014 r., dla wymienionego okresu podawany jest informacyjnie),

Relacja z art. 243 w przypadku Miasta Olsztyn posiada wartość ujemną w latach 2012-2013.

Do obliczenia relacji z art. 243 ufp przyjęto wielkości dochodów bieżących, dochodów ze sprzedaży majątku, wydatków bieżących i dochodów ogółem wykazane w Załączniku Nr 2 w części *Dane do obliczenia relacji z art. 243 ufp*, przy czym:

- do obliczenia relacji w 2011 r. przyjęto dla 2010 r. – planowane wartości wykazane w sprawozdaniu za trzy kwartały 2010 r., dla lat 2008-2009 wartości wykonane wynikające ze sprawozdań rocznych,
- w latach 2012-2021 przyjęto wielkości ujęte w WPF w Załączniku Nr 1,
- w latach 2022-2028, czyli w okresie wykraczającym poza okres prognozy, przyjęto wszystkie ww. dochody w wielkościach niezmiennych w stosunku do 2021 i wydatki bieżące w wielkościach zmiennych w stosunku do 2021 r.